U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Y. I.**, zastoupeného JUDr. Jaroslavem Holým, advokátem se sídlem Španělská 770/2, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2008, č. j. OAM-218/LE-07-C09-2008, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2009, č. j. 48 Az 65/2008 – 52,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokáta JUDr. Jaroslava Holého **se určuje** částkou 4800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 28. 3. 2008, č. j. OAM-218/LE-07-C09-2008. Rozhodnutím žalovaného správního orgánu nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a) a § 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

Krajský soud v Praze se ztotožnil se závěrem správního orgánu, že žalobce nesplňuje podmínky udělení mezinárodní ochrany. Žalobce uváděl, že z Turecka odcestoval proto, poněvadž neměl zdravotní pojištění, nemohl sehnat práci a nebyl spokojen se situací Kurdů v Turecku. Zdravotní pojištění podle žalobce mají pouze lidé žijící na západě země (hlavně Turci), nicméně podmínky pro vznik nároku na zdravotní pojištění nezná. Žalobce dále namítal, že po něm na vojně chtěli, aby s rodiči telefonoval turecky a mluvit kurdsky nemohl ani s přáteli. Měl strach z mučení, neboť v zemi původu je válka, jeho sestra je mezi guerillou, otec a dědeček byli mučeni, on sám nikoli.

Krajský soud předně uvedl, že ekonomické problémy nejsou samy o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce nadto tvrdil, že nemůže najít práci, avšak současně při pohovoru uvedl, že před odjezdem z vlasti pracoval, ušetřil peníze a přijel do České republiky. Za účelové považoval krajský soud také tvrzení žalobce, že měl strach z mučení, protože jeho dědeček a otec byli mučeni, sestra je členkou guerilly. Uvedený závěr krajského soudu vyšel z výpovědi žalobce, kdy žalobce připustil, že nebyl mučen a kdy k tomuto tvrzení neuvedl ani žádné bližší podrobnosti a ponechal je toliko v obecné rovině. Blíže nekonkretizoval ani zapojení do strany DEHAP. Ačkoliv žalobce uvedl, že jeho sestra je činná v guerille od roku 1992, pobýval ve vlasti bez jakýchkoliv problémů souvisejících s tímto tvrzením až do vycestování. Žalovaný se podle krajského soudu podrobně zabýval problematikou zdravotního pojištění v zemi původu žalobce a zjistil, že pokud zaměstnavatel povinnost platit pojištění neplní, lze podat stížnost, což žalobce neučinil. Žalovaný dále konstatoval existenci systému zdravotní péče pro nemajetné, včetně bezplatného poskytnutí lékařské péče. K tvrzení žalobce, že ve vlasti je válka, žalovaný zjistil, že v rámci boje proti terorismu byly v období od června 2007 do prosince 2007 vytvořeny tři bezpečnostní pásma, a to v oblastech na hranici s Irákem, tuto situaci však nelze považovat za válečný stav. Podle krajského soudu tak žalovaný opatřil dostatek podkladů, aby řádně objasnil skutkový stav. S ohledem na náležitě zjištěný skutkový stav, účelovost tvrzení žalobce a obecnost v žalobě zmiňovaných zpráv o situaci v zemi původu žalobce, považoval krajský soud další dokazování za nadbytečné. Krajský soud dále neshledal, že by žalobci hrozilo nebezpečí ve smyslu § 14a zákona o azylu, neboť žalobce nepředložil jedinou konkrétní skutečnost, na základě které by bylo možné se domnívat, že by mu v případě návratu do vlasti hrozila vážná újma, jak je vymezena v § 14a zákona o azylu. Krajský soud v Praze proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“).

Stěžovatel napadl rozsudek Krajského soudu v Praze kasační stížností z důvodů obsažených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že pro něj bylo složité v zemi původu získat zaměstnání, ve vlasti neměl zdravotní pojištění. Dále poukázal na problémy s užíváním kurdského jazyka, za což byl napomínán a dále na problémy svých příbuzných, přičemž tyto potíže od počátku spojoval se svou národností. Již v žalobě přednesl, že z důvodu kurdské národnosti mu nejsou přiznána žádná materiální a morální práva. Stěžovatel odkázal na zprávu MZV USA z roku 2008 a zdůraznil, že jeho obavy z pronásledování pro kurdskou národnost jsou odůvodněné, krajský soud však v zásadě otázku jeho diskriminace nehodnotil.

Stěžovatel dále namítal, že správní orgán nezjistil dostatečně skutkový stav věci. V žalobě stěžovatel poukázal na několik informačních zdrojů o Turecku, správní orgán vyšel pouze z hodnotící zprávy Evropské komise, tato zpráva je však politického charakteru. Podle stěžovatele tak nebylo možné skutkový stav považovat za náležitě zjištěný.

Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti vyslovil přesvědčení o spolehlivosti a úplnosti zjištěného skutkového stavu a poukázal na skutečnost, že žalobce se ve správním řízení s některými podklady rozhodnutí seznámil a nenavrhoval jejich doplnění, přičemž s jinými podklady se seznámit odmítl.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ode dne 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kriteria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným pod č. 933/2006 Sb. NSS. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je tedy nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodu uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatel spatřuje přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů.

Nejvyšší správní soud úvodem poukazuje na rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 – 40, v němž konstatoval, že jelikož často není v možnostech žadatele o azyl prokázat svá tvrzení jiným způsobem než vlastní věrohodnou výpovědí, je srovnání skutečností jím uvedeným v žádosti o azyl, vlastnoručně psaném prohlášení a v pohovoru významným měřítkem jeho věrohodnosti.

Je třeba zdůraznit, že povinností správního orgánu je zjistit skutkový stav věci pouze v rozsahu právně relevantních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, www.nssoud.cz). O určujícím charakteru tvrzení žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v průběhu správního řízení se Nejvyšší správní soud vyjádřil například v rozsudku ze dne 26. 5. 2004, č. j. 1 Azs 45/2004 - 47, www.nssoud.cz. In concreto např. ke stěžovatelovu tvrzení o porušování lidských práv u kurdské menšiny v zemi původu, již Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 Azs 5/2008 – 53 ze dne 15. 2. 2008 konstatoval, že neutěšená situace se stavem dodržování lidských práv v zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu sama o sobě nezakládá důvod pro její udělení dle § 12 zákona o azylu. Jak již tento soud mnohokráte zdůraznil, právně významnou pro

zjištění naplnění zákonných podmínek pro udělení mezinárodní ochrany se jeví konkrétní situace stěžovatele a důvody pro které o azyl žádá.

Azylovou irelevantnost ekonomických problémů vyjádřil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, nebo ve svém rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54. Nejvyšší správní soud taktéž již opakovaně vyslovil, že rozdílné standardy zdravotní péče bez přistoupení dalších okolností nemohou založit důvod pro udělení azylu (např. rozhodnutí ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005 - 68 nebo ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69, www.nssoud.cz).

K posouzení otázky, zda a do jaké míry může správní orgán opírat své závěry o hodnotící zprávu Evropské komise o dosaženém pokroku kandidátských zemí na členství v Evropské unii, byl zdejší soud již povolán např. v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, kde dospěl k závěru, že zpráva Evropské komise o dosaženém pokroku v připravenosti kandidátské země na členství v EU může být jedním z důkazních prostředků, avšak s ohledem na její diplomatický charakter a účel, pro nějž se zpracovává, je pro azylové účely nezbytné k ní přistupovat při hodnocení důkazů obezřetně (§ 50 odst. 4 a § 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004). Zásada materiální pravdy vyjádřená v § 3 uvedeného zákona vyžaduje, aby situace v zemi původu byla zjišťována pomocí jiných zpráv, které netrpí těmito deficity, přičemž zpráva Evropské komise může být užita toliko podpůrně.

V témže rozsudku zdejší soud dále vyslovil, že informace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.

Žalovaný v projednávané věci s vyšel z informací pocházejících ze zdrojů zcela odlišného charakteru a původu; všechny informační zdroje ve spojení se skutečnostmi uváděnými stěžovatelem jej nicméně dovedly ke stejnému závěru, což nenapovídá tomu, že by byly tendenční či účelové: naopak to svědčí o tom, že všechny vypovídají objektivně o téže realitě.

Namítá-li pak stěžovatel nesprávnou interpretaci zpráv o situaci v zemi jeho pobytu ze strany žalovaného, pak s obdobnou problematikou se již Nejvyšší správní soud vypořádal např. v rozhodnutích ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36, a ze dne 18. 3. 2004, č. j. 4 Azs 1/2004 - 68, obě dostupná na www.nssoud.cz.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla kasační stížnost odmítnuta. Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven

soudem zástupce advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto určil odměnu advokátovi částkou 4200 Kč dle ust. § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění od 1. 9. 2006, za dva úkony právní služby – první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti ze dne 5. 8. 2009. Soud advokátovi dále přiznal částku 600 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Zástupci stěžovatele se tedy přiznává celková náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 6. ledna 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu